

KODĖL BROILERIAI VIŠČIUKAI GAIŠTA GULĖDAMI SKIRTINGOSE POZOSE?

Audrius Kučinskas, Kazys Vytautas Trainys
Lietuvos veterinarijos akademija,
Tilžės g. 18, LT-3022 Kaunas, tel. 36 33 57

Santrauka. Vokietijoje, Martyno Liuterio universiteto Gyvulių mitybos ir išteklių saugojimo institute (Halle-Wittenberg), buvo atlikti fiziologiniai medžiagų apykaitos eksperimentai, kuriais siekta išsiaiškinti gyvulinės kilmės pašarinių priedų (mėsos miltų, mėsos-kaulų miltų) virškinamumą ir pašarinę vertę, jų įtaką broilerių viščiukų sveikatai ir produktyvumui. Be to, tyrinėtas eksperimentinių paukščių elgesys, dažniausiai pasitaikančios ligos ir gaišimo priežastys. Užkrečiamosiomis ligomis eksperimentiniai paukščiai nesirgo. Daugiausia broileriai gaišdavo dėl medžiagų apykaitos ligų. Tyrimų metu pastebėta, kad vieni viščiukai nugaišdavo gulėdami kniūbsti, o kiti – aukštiekninki. Išskrodus paukščių maitas paaiškėjo, kad nugaišusių paukščių kraujotaka buvo sutrikusi. Dėl to degeneravo jų širdis, plaučiai ir kepenys, išsiplėtė širdis, plėtojosi organų hiperemija, pilvo vandenė (ascitas), organų atrofija. Dėl gausiai pilvo ertmėje ir krūtinės laštoje susikaupusių skysčių paukščiai stovėdavo tarsi pingvinai, po to griūdavo aukštiekninki ir nugaišdavo. Jei ascitas nedidelis ar jo visai nebūdavo, paukščiai dažniausiai nugaišdavo gulėdami kniūbsti. Širdies, plaučių, kepenų sistemų silpnumas yra paveldima broilerių liga, kuri paūmėja dėl ypač intensyvaus lesinimo ir augimo skatinimo.

Raktažodžiai: broileriai, hemostazė, degeneracija, ascitas, klinikinė etologija.